Nr 455

av fru Olsson i Hölö m. fl.
om rätt till allmän tilläggspension för vård av eget barn i hemmet.

Förutsättningen för att erhålla full ATP-pension är att ha haft pensionsgrundande inkomst under minst 30 år. För många föräldrar, särskilt flerbarnsföräldrar, kan detta vara svårt att uppnå. Många anser det självklart att en av föräldrarna avhåller sig från förvärvsarbete medan barnen är små därför att de själva vill ha hand om vården av sina barn. I andra fall kan exempelvis bristen på barntillsynsplatser göra det nödvändigt. I flertalet fall blir det modern som under längre eller kortare period avhåller sig från det förvärvsarbete hon annars skulle haft.

Ställningen i ATP-systemet för dem som gör barnavårdande insatser i hemmet är inte tillfredsställande. Vi anser, vilket vi i olika sammanhang gett uttryck för, att kvinnor med små barn bör ha reell valfrihet mellan att fortsätta sitt förvärvsarbete eller att stanna hemma för att ha hand om vården av barnen. Vi har därför pläderat för dels en stark utbyggnad av barntillsynsverksamheten för att göra det möjligt för dem som så önskar – eller måste – att uppehålla sitt förvärvsarbete, dels ett vårdnadsbidrag som kan bidraga till att minska de ekonomiska konsekvenserna för dem som avhåller sig från förvärvsarbete under den tid barnen är små. Vi anser att samhället bl. a. på dessa sätt bör erkänna de barnavårdande uppgifterna som en betydelsefull samhällsinsats. Genom sina insatser i hemmet gör de hemarbetande samma nytta ur samhällets synpunkt som om de varit förvärvsarbetande i konventionell mening. Framför allt gäller detta i sådana fall där de hemarbetande vårdar sina barn före inträdet i grundskolan varigenom samhällets barnavårdsinstitutioner avlastas.

För kvinnor som under 10–15 år av sitt yrkesverksamma liv inte förvärvsarbetar kan det leda till för få pensionsgrundande år för att full ATP-pension skall erhållas. Som ett led i valfriheten och i samhällets uppskattning av de barnavårdande uppgifterna anser vi, att den som vårdar barn i hemmet bör få tillgodoräkna sig ATP-år. Förslagsvis kan vi tänka oss att ATP-år skall kunna tillgodoräknas den som i hemmet vårdar barn under 3 år, dock för sammanlagt högst 10 år. På detta sätt bör alla, inriktade på förvärvsarbete, komma upp i tillräckligt antal tjänsteår för full ATP-pension. Vid genomförd särbeskattning bör regeln självklart också gälla när makar arbetar i eget företag.

Vi anser denna fråga så betydelsefull att den bör bli föremål för närmare utredning, varefter förslag snarast bör föreläggas riksdagen.

Med hänvisning till det anförda hemställes

att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om utredning och förslag om rätt för hemarbetande att få tillgodoräkna pensionsår inom tilläggspensioneringen för barnavårdande år.

Stockholm den 24 januari 1972

ELVY OLSSON (c)
i Hölö

KARIN ANDERSSON (c)
i Stockholm

KARIN SÖDER (c)